

Partnerstwo dla wiedzy Reforma studiów i praw studenckich

„Reforma studiów i praw studenckich” jest częścią gruntownych zmian systemowych przygotowywanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmierzających do unowocześnienia polskich uczelni i wzmocnienia ich pozycji w światowej przestrzeni edukacyjnej. Propozycje zawarte w dokumencie zmierzają do stworzenia w uczelniach środowiska bardziej sprzyjającego studentom poprzez nadanie im większej podmiotowości w relacjach z administracją akademicką oraz budowanie bardziej partnerskich relacji z kadrami akademicką.

Cele proponowanych zmian:

- premiowanie najlepszych studentów i doktorantów;
- większe upodmiotowienie studentów oraz zwiększenie ich partnerskiej roli na uczelniach;
- zmniejszenie obciążeń o charakterze administracyjnym, aby studenci mogli możliwie największą ilość czasu poświęcić na studia;
- umiędzynarodowienie procesu studiów;
- silniejsze powiązanie kształcenia z potrzebami rynku pracy;
- zwiększenie dostępności do pomocy materialnej;
- rozszerzenie dostępności do bezpłatnego kształcenia;
- racjonalizacja wydatkowania pieniędzy publicznych w systemie stypendialnym.

Cele te będą realizowane poprzez następujące działania:

I. Specjalna ścieżka dla wybitnych studentów i doktorantów

1. Ustanowienie Programu Ministra „Diamentowy Grant” – nie więcej niż 100 wybitnych studentów rocznie, którzy po uzyskaniu licencjatu zdobędą w drodze konkursu fundusze na prowadzenie badań na poziomie doktoratu.
2. Ustanowienie Nagrody Ministra – 100 najbardziej uzdolnionych studentów w wysokości 30 tysięcy złotych rocznie.
3. Ustanowienie Nagrody Ministra za najwybitniejsze osiągnięcia naukowe w ramach doktoratu – 21 osób rocznie (po 7 nagród w trzech grupach nauk).
4. Dodatkowe specjalne finansowanie wiodących studiów doktoranckich.

II. Większe upodmiotowienie studentów i dbałość o ich prawa

1. Obowiązkowa ewaluacja pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich przez studentów oraz włączenie jej jako jednego z kryteriów ich okresowej oceny.
2. Wprowadzenie obowiązku przekazywania studentom kopii recenzji prac licencjackich oraz magisterskich w celu zapewnienia ich jawności.
3. Utrzymanie zasady pisania prac magisterskich.
4. Dopuszczenie możliwości prowadzenia publicznych obron prac magisterskich.

5. Ochrona interesu studentów oraz absolwentów uczelni likwidowanych poprzez archiwizację procesu ich kształcenia przez właściwe miejscowe archiwum państwowe.
6. Przyznanie Parlamentowi Studentów RP statusu osobowości prawnej.
7. Przyznanie Krajowej Reprezentacji Doktorantów osobowości prawnej.
8. Zobowiązanie samorządu studentów i doktorantów do opracowania i propagowania kodeksu etyki studenta i doktoranta.

III. Zmniejszenie obciążeń administracyjnych

1. Możliwość rezygnacji z indeksu jako formy dokumentowania osiągnięć studenta.
2. Wprowadzanie systemu zarządzania elektronicznego procesem kształcenia oraz elektronicznych legitymacji studenckich jako kryterium oceny jakości zarządzania uczelnią.
3. Zmiana charakteru dotacji dla studentów niepełnosprawnych na wspomaganie procesu kształcenia.
4. Uwzględnienie tytułu „Przyjazna uczelnia” przyznawanego przez Parlament Studentów RP jako jednego z kryteriów oceny podejmowania decyzji o nagrodach ministra przyznawanych rektorom za działalność organizatorską.
5. Zobowiązanie uczelni do przekazywania studentom I roku wiedzy na temat praw i obowiązków studenta RP.
6. Określenie katalogu usług edukacyjnych na uczelniach publicznych i niepublicznych dodatkowo płatnych przez studenta z wyraźnym określeniem zakazu dodatkowych opłat. Zakaz pobierania opłat obejmować będzie:
 - rejestrację na kolejny semestr/rok studiów,
 - egzaminy,
 - egzaminy poprawkowe,
 - egzamin dyplomowy,
 - złożenie i ocena pracy dyplomowej,
 - wpisowe,
 - suplementy do dyplomów.

IV. Umiędzynarodowienie procesu studiów

1. Wprowadzenie możliwości wydawania jednego wspólnego dyplomu dwóch uczelni (polskiej i zagranicznej) na podstawie umów o współpracy w zakresie kształcenia.
2. Wprowadzanie możliwości zawierania umów z zagranicznymi instytucjami naukowymi w celu przeprowadzania wspólnego przewodu doktorskiego.
3. Kontynuacja wdrażania Procesu Bolońskiego, w tym zdefiniowanie Krajowych Ram Kwalifikacyjnych w obszarze szkolnictwa wyższego.
4. Stymulowaniu rozwoju oferty kształcenia prowadzonego w językach obcych poprzez ich dodatkowe finansowanie.

5. Uwzględnianie kształcenia w językach obcych jako istotnego kryterium w ocenie jakości kształcenia.
6. Wprowadzenie obowiązkowego zaliczania do osiągnięć studenta punktów kredytowych ECTS zdobytych przez studenta w uczelniach UE (w szczególności na podstawie programów stypendialnych UE i RP).
7. Zobowiązanie uczelni do uznawania programów studiów zaliczonych przez studenta w uczelniach biorących udział w programach UE odpowiednio do równoległe realizowanego semestru lub roku na macierzystej uczelni polskiej.
8. Prowadzenie prac nad uproszczeniem procedury nostryfikacyjnej dyplomów uzyskanych w uczelniach UE.

V. Lepsze przygotowanie absolwentów szkół wyższych do potrzeb gospodarki i funkcjonowania na rynku pracy

1. Wspieranie realizacji procesu kształcenia przy udziale podmiotów gospodarczych, w tym prowadzenie zajęć ze studentami przez pracowników tych podmiotów, niebędących nauczycielami akademickimi.
2. Stymulowanie kształcenia wspólnego z pracodawcą, w tym na zamówienie pracodawcy w celu lepszego przygotowania do potrzeb rynku pracy.
3. Wprowadzenie obowiązku monitorowania losów absolwentów przez uczelnie.
4. Przygotowanie programów studiów na podstawie oceny umiejętności i wiedzy dokonywanej przy udziale pracodawców.
5. Zniesienie zakazu podejmowania pracy przez doktorantów studiów stacjonarnych na uczelniach publicznych otrzymujących stypendia doktoranckie.
6. Rozwój form kształcenia nakierowanych na potrzeby rynku pracy, między innymi poprzez zamawianie kierunków studiów zgodnie z aktualnymi tendencjami w gospodarce.
7. Wprowadzenie ramowych wymagań kształcenia na studiach doktoranckich w celu podniesienia jakości kształcenia.
8. Wprowadzenie nowego wzoru dyplomu ukończenia studiów z godłem państwowym oraz logo uczelni, co stanowić będzie element budowy i promowania marki uczelni pod kątem pozytywnej rozpoznawalności na rynku pracy.
9. Stymulowanie działań uczelni na rzecz realizacji procesu uczenia się przez całe życie (wpisanie do zadań uczelni *LifeLong Learning*).

VI. Zwiększenie efektywności wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów.

1. Wprowadzenie zmian w systemie pomocy materialnej dla najuboższych studentów poprzez podniesienie wysokości minimalnego dochodu na osobę w rodzinie gwarantującego studentom i doktorantom stypendium socjalne (do

- wysokości równej 1,25 dochodu określonego w art.8 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).
2. Podniesienie, w analogicznym stopniu, górnej granicy dochodu na członka rodziny uprawniającej studentów *i doktorantów* do ubiegania się o stypendium socjalne.
 3. Wprowadzenie przepisów umożliwiających ustanawianie nieopodatkowanych stypendiów przez organy rządowe i samorządowe, w tym stypendiów ze środków Unii Europejskiej.
 4. Kredyt za legitymację studencką:
 - uproszczenie systemu przyznawania kredytów studentom na podstawie aktualnej legitymacji studenckiej;
 - odstąpienie od określenia przez MNiSW progu dochodowego upoważniającego do ubiegania się o kredyt, a tym samym - zmniejszenie kosztów operacyjnych banku i zwiększenie dostępności kredytów.
 5. Wprowadzenie rocznych nagród rektora w miejsce stypendium naukowego:
 - uzyskanie nagrody rektora będzie możliwe nawet w przypadku otrzymywania stypendium na kierunkach zamawianych;
 - wyższe nagrody będą przeznaczone dla mniejszej liczby najwybitniejszych studentów.
 6. Przesunięcie funduszy z jednorazowych zapomóg, stypendiów mieszkaniowych i na wyżywienie do systemu stypendiów socjalnych.
 7. Rozszerzenie dostępności do kształcenia bezpłatnego:
 - racjonalizacja bezpłatnego systemu kształcenia poprzez wprowadzenie zasady, że studentowi przysługuje określony zakres usług edukacyjnych świadczony w uczelniach publicznych na studiach stacjonarnych;
 - zakres usług będzie określany w postaci określonej liczby punktów kredytowych ECTS (360 dla cyklu studiów 3+2 oraz jednolitych magisterskich pięcioletnich, 420 dla cyklu studiów sześcioletnich).